

Navn:	Karen (Elite) Svanholm Fredgaard
Fødselsdato:	3-11-2000
Skole:	Frederiksborg Gymnasium og HF
Fag:	Studieretningsprojektet, Større skr. opg (4841-- stx)
Dato for prøveafleggelse:	20-12-2018

Frederiksborg
Gymnasium og HF

Studieretningsprojekt 2018/19

Elev id: 3b 11

Elev: Karen (Elite) Svanholm Fredgaard

Fag:	Vejleder:
Spansk A	Anders Bergholdt Tlf.: 28 35 11 Email: and.bergholdt@frederiksborg-hf.dk
Engelsk A	Benedikte Neergaard Andersen Tlf.: 61 73 38 Email: Benedikte.Neergaard.Andersen@frederiksborg-hf.dk
Område:	
Latinamerikansk indvandring til USA	
Opgaveformulering: Der ønskes en kortere redegørelse for latinamerikansk indvandring til USA. Der ønskes en analyse og fortolkning af T. Coraghessan Boyles roman <i>The Tortilla Curtain</i> (1995) og af et uddrag af Francisco Jiménez' selvbiografi <i>Senderos Fronterizos</i> (2002) med særligt henblik på kultursammenstødet. På baggrund af analysen og med inddragelse af øvrigt selvvalgt både engelsk- og spansksproget materiale ønskes en diskussion af udfordringer og muligheder ved latinamerikansk indvandring til USA	
Det forventes, at opgaven har et omfang svarende til 15-20 normalsider. (Indholdsfortegnelse, noter, litteraturliste, grafer, illustrationer etc. medregnes ikke i sidetallet).	

Latinamerikansk indvandring til USA

*Frederiksborg Gymnasium & HF
Studieretningsprojekt 2018 – Spansk og Engelsk*

Karen Svanholm Fredgaard

**"Give me your tired, your poor, your
restless masses yearning to be free"**

Abstract

Throughout history USA has been a compelling magnet for millions of immigrants. However, the cultural differences between immigrants and their values and the historical set of American values of individual pursuit of happiness are immense and significant with an everlasting topicality.

Based on a construction of the three taxonomic stages the main purpose of this assignment is exactly the study of the cultural differences between immigrants and American values.

Firstly, the assignment reports the history and geography behind Mexican immigration and demonstrates the conception of the cultural differences between immigrants and American values as such.

Secondly, the assignment presents an analysis and interpretation of "The Tortilla Curtain" by T. Coraghessan Boyle and an excerpt of Francisco Jiménez' autobiography "Senders Fronterizos". During the course of time of forty years, the authors have in both cases effectually reflected on and described the cultural clash between Mexican immigrants in their fateful encounter with the American society and the ability to break down racial and social barriers.

Thirdly and lastly, this assignment presents a discussion of the challenges and possibilities facing (Mexican) immigration in the USA by means of the above-mentioned analysis, an interview with Francisco Jiménez and several articles dealing with the complexity of this very important topic.

Indholdsfortegnelse

Indledning	2
1. Latinamerikansk indvandring til USA	3
Historiske og geografiske fakta.....	3
Kulturer	4
Assimilation	5
2. ”The Tortilla Curtain” og ”Senderos Fronterizos”	6
”The Tortilla Curtain”	6
Fortælle teknik og virkemidler	6
Personer	7
Miljø, symbolik og temaer	11
Fortolkning og budskab	13
”Senderos Fronterizos”	14
Fortælle teknik	14
Personer	15
Miljø	16
Fortolkning og budskab	16
3. Udfordringer og muligheder ved mexicansk indvandring	17
Assimilation via uddannelse	17
Materialisme kontra fattigdom	18
Parallelsamfund.....	18
’Muren’	19
Konklusion	21
Litteraturliste	23

Indledning

Tilfældigheder afgør, hvor i verden et menneske bliver født, og hvilken genetisk arv barnet får. Herefter dannes barnets identitet og værdier på baggrund af det historiske, kulturelle og sociale miljø, det møder og vokser op i. Ligesom et hvert individ har lande også værdier og kulturer, der kendetegner landet. USA er præget af stor mangfoldighed og indvandrere med umådelig forskellige kulturer; på trods af dette findes der en række værdier, som kendetegner og samler landet. En af de vigtigste amerikanske værdier er 'equality of opportunity'; alle har samme muligheder for at opnå succes og et bedre liv på baggrund af hårdt arbejde. Dette er præcis, hvad indvandrerne ønsker og stræber efter at opnå i USA i deres instinktive jagt efter rigdom og lykke. De fleste amerikanere mener, at de lever efter det nævnte værdisæt, men alligevel kan de ikke finde sig til rette med, at indvandrerne rejser til USA og forventer 'equality of opportunity'. Dette sammenstød mellem indvandrerne og den amerikanske nationalpatriotiske væremåde fører til store udfordringer i samfundet. Man skaber unødvendig splittelse i befolkningen, bygger mure og danner grobund for et samfund præget af "os" og "dem" i stedet for et forenet samfund i harmoni.

Denne opgave beskæftiger sig med latinamerikansk indvandring til USA, og fokus er på den mexicanske indvandring, fordi mexicanerne er den største latinamerikanske befolkningsgruppe i USA, og da den litteratur, jeg har valgt at analysere, omhandler mexicanske indvandrere. Der redegøres først historisk, geografisk og kulturelt for mexicansk (og latinamerikansk) indvandring til USA. Dernæst analyseres og fortolkes "The Tortilla Curtain" af T. Coraghessan Boyle og et uddrag af Francisco Jiménez' selvbiografi "Senderos Fronterizos". Analysen er foretaget med særlig fokus på, hvorledes forfatterne fremstiller kultursammenstødet mellem mexicanske indvandrere og USA samt muligheden for at bryde den sociale arv. De to litterære valg belyser kultursammenstødet fra to forskellige perioder - 1950'erne og 1990'erne - og anvender forskellige virkemidler. Dette giver indblik i udfordringernes kompleksitet, og hvorledes disse kommer til udtryk i det amerikanske samfund over en længere tidsperiode; derved bidrager de til en mere omfattende forståelse af problematikken.

Afslutningsvis vil udfordringerne og mulighederne ved mexicansk indvandring til USA blive diskuteret. I den forbindelse vil analysen, et spansk interview med Francisco Jiménez og diverse amerikanske artikler blive inddraget til bredt at belyse problematikkerne samfundsmæssigt.

1. Latinamerikansk indvandring til USA

I det følgende vil jeg redegøre for latinamerikansk indvandring til USA. Jeg vil belyse det historiske perspektiv bag den latinamerikanske indvandring. Herefter vil jeg dokumentere de geografiske fakta med relevante statistikker. Derudover vil jeg undersøge både USA's og Mexicos generelle kulturelle kendetegn og værdier. Endeligt vil jeg redegøre for begrebet assimilation som benyttes længere fremme i opgaven.

Historiske og geografiske fakta

Udsigten til at tjene penge, have et arbejde og leve et liv uden ekstrem fattigdom har altid været den primære årsag til indvandringsstrømmen fra Latinamerika til USA. Der findes flere indikatorer, som antyder, at der nordpå findes et lykkeligt sted for latinamerikanerne, hvor det er muligt at slå sig ned og søge lykken: "The American Dream" og "The land of the opportunity" repræsenterer to væsentlige indikatorer. I slutningen af 1800-tallet da USA skulle opbygge stærkt infrastruktur, landbrug og kvægdrift, var der mangel på arbejdskraft. Dette medførte, at den oprindelige nordamerikanske indianske befolkning blev fordrevet og erstattet med den billige arbejdskraft fra Mexico. Konjunkturerne i den amerikanske økonomi og andre udenrigspolitiske betydningsfulde hændelser såsom 2. verdenskrig har i perioder betydet, at mexicanerne er blevet inviteret til at komme til USA for at arbejde. Dog har andre perioder været tydeligt præget af skiftende regerings lovforslag om at bygge en mur langs grænsen til Mexico for at holde mexicanerne ude af USA, som tilfældet er i dag under ledelse af den nuværende præsident, Donald Trump.

Indvandringen til USA omfatter flere millioner mennesker fra forskellige spansktalende lande, hvoraf Mexico, Puerto Rico og Cuba er de tre største. De spansktalende indvandrere bliver i USA officielt betegnet som 'hispanics' af USA's regering og hvide amerikanere. I 1970 var der 9.6 millioner hispanics i USA¹. I 2017 var tallet steget til 57.5 millioner, hvilket svarer til 17.8% af hele landets befolkning, og de udgør den andenstørste etniske gruppe lige efter hvide amerikanere². Dette repræsenterer ca. en seksdobling af hispanics siden 1970. Ca. 63.3% af befolkningen hispanics er mexicanere³. I modsætning til hvad mange amerikanere forestiller sig, har stigningen i antallet af hispanics ikke medført øget kriminalitet. Fra 1980 til og med 2016 er kriminaliteten i USA faldet med 23%⁴.

¹ Internetside: Flores, 2017.

² PDF: Henández-Nieto og Gutiérrez, 2017. side 5.

³ PDF: Henández-Nieto og Gutiérrez, 2017. side 15.

⁴ Internetside: Flagg, 2018.

Kulturer

Den katolske kirke kom til Mexico med den spanske erobring af Nordamerika i 1500-tallet, og i dag er ca. 90% af den mexicanske befolkning katolikker⁵, ligesom det spanske sprog nu er modersmål for over 90% af befolkningen.

Den mexicanske kultur er særdeles præget af fællesskab, familie og sammenhold. Familien er et af de vigtigste aspekter i livet for mexicanerne, og i de fleste familier tilsidesætter individet sine egne behov for familiens, hvilket medfører, at familierelationerne ofte er meget tætte. Familierelationerne sørger for, at mexicanerne har et netværk af sikkerhed og support. Kvinderne spiller en vigtig rolle i familien, men manden anses som overhovedet. Ca. halvdelen af den mexicanske befolkning lever under fattigdomsgrænsen, og der er stor social ulighed i Mexico. De fattigste 20% i landet råder over lidt mere end 3% af den samlede indkomst, mens de rigeste 20% råder over 59%⁶. Dette viser den tydelige skævhed mellem rig og fattig og illustrerer, hvor lille en andel af befolkningen, der er en del af middelklassen. En del af den mexicanske kultur er dog præget af fest og farver, eftersom musik og dans har stor betydning for mexicanerne.

USA's befolkning er opbygget af indvandring fra andre lande, hvilket medfører, at USA er et af de lande i verden med størst kulturel mangfoldighed. Mange forskellige lande har påvirket den amerikanske kultur, især englænderne som koloniserede USA i starten af 1600-tallet, men også latinamerikanerne, afrikanerne og asiaterne har alle været med til at forme USA's kultur. De fire største befolkningsgrupper består i dag af: Hvide ca. 60%, hispanics ca. 18%, sorte ca. 13% og Asiater ca. 5%⁷. De mange forskellige befolkningsgrupper medfører også, at der ifølge den amerikanske regering ikke er et officielt sprog i USA. Dog er det mest almindelige sprog i USA engelsk, som er modersmål for 82.9% af befolkningen; herefter kommer spansk, som 12.85% af befolkningen har som modersmål⁸.

Der findes traditionelle amerikanske værdier og væremåder, og en af de mest fundamentale amerikanske værdier er individets egen frihed, som hentyder til, at individet har mulighed for at gøre, hvad det vil uden indgreb fra nogen autoriteter. Dette går helt tilbage til år 1776, da de britiske kolonister erklærede uafhængighed fra England. De ønskede at komme væk fra konger, regeringer, præster, kirker og adelsmænd, som i mange henseender styrede deres liv. Derigennem opnåede de

⁵ Internetside: Folke, u.å.

⁶ Internetside: Lohmann, u.å.

⁷ Internetside: Statistical Atlas, u.å.

⁸ Internetside: World Population Review, u.å.

frihed og selvstændighed, eftersom de nu skulle stå på helt egne ben. En anden vigtig amerikansk værdi er, at alle skal have den samme chance for at opnå succes. Da alle kæmper om at opnå denne succes, ender de flestes liv med at blive ét langt kapløb, hvilket medfører stor konkurrence. Materialisme er den nye måde at klassificere sig på, og for at opnå denne materielle velstand skal man arbejde hårdt. Disse værdier kan samles i begrebet ”The American dream”, som er et velkendt ideal, der kort og godt betyder, at alle uanset classeskel eller herkomst har samme muligheder for at opnå succes i livet.

En anden del af den amerikanske kultur er kendetegnet ved patriotisme. Amerikanerne er et stolt folkefærd med mange nationale symboler, der er stærkt knyttet til patriotismen, såsom det amerikanske flag, Frihedsgudinden og den amerikanske ørn.

Der er store sociale forskelle i USA, og gabet mellem rig og fattig bliver større og større. I 1970’erne tjente top-1% af befolkningen lige over 10% af USA's samlede indkomst; i dag udgør deres indkomst mere end 20%. Mens de rige tjente mere, så tjente andre i USA mindre. I 1970’erne tjente de nederste 50% af befolkningen over 20% af den samlede indkomst, men dette tal er faldet betydeligt, og i dag udgør de kun 12% af den samlede indkomst⁹.

Assimilation

Når en befolkningsgruppe som for eksempel mexicanerne skal tilpasse sig et nyt land, benyttes begrebet assimilation. Assimilation betyder, at man kulturelt tilpasser sig den nye kultur, man møder, hvilket efterhånden kan medføre, at kulturforskellene udviskes eller mindskes. Dette udmøntes i, at indvandrerne kan være nødt til at ændre på for eksempel deres vaner, traditioner, politiske standpunkter og religion for at opnå fuld assimilation.

⁹ Internetside: Long, 2016.

2. "The Tortilla Curtain" og "Senderos Fronterizos"

I det følgende vil jeg analysere romanen "The Tortilla Curtain" af T. Coraghessan Boyle og et uddrag af Francisco Jiménez' selvbiografi "Senderos Fronterizos" med særligt henblik på kultursammenstødet mellem mexicanske indvandrere og USA.

"The Tortilla Curtain"

"The Tortilla Curtain" blev udgivet i 1995 og er skrevet af T. Coraghessan Boyle. Den belyser kontroversielle temaer som illegal indvandring, materialisme, fattigdom og 'The American Dream'. Konflikten i romanen er kultursammenstødet mellem den amerikanske middelklasses værdier og den ekstreme fattigdom og håbløshed, mexicanske illegale indvandrere lever under.

Plottet i romanen starter med, at Delaney Mossbacher, en hvid amerikaner tilhørende den pænere middelklasse, kører den mexicanske illegale indvandrer, Cándido Rincón ned. Selvom Cándido bliver hårdt skadet, accepterer han pga. faren for at blive opdaget af immigrationsmyndighederne, at han kun modtager 20 dollars fra Delaney. Delaney, der skriver klummer i naturmagasinet "Wide Open Spaces", bor i kvarteret "Arroyo Blanco Estates" med sin familie, der består af hans kone Kyra Mossbacher, der er ejendomsmægler og hendes søn, Jordan. Trafikuheldet bliver den første af en række hændelser, som Delaney og hans familie kommer ud for i løbet af ca. 7 måneder. Prærieulve angriber og stjæler familiens hunde, hans bil bliver stjålet, graffiti påmales en ejendom i nabolaget, en altødelæggende ildebrand opstår, og til sidst sker der et skæbnesvangert jordskred. I samme periode sker der også en serie ulykker, der rammer Cándido og hans 17-årige, gravide kone América Rincón. Deres primitive, selvkonstruerede "hjem" i vildmarken bliver ødelagt, América bliver voldtaget, Cándido bliver bestjålet, deres andet "hjem" i en sprække i vildmarken går til grunde i ildebranden, América føder deres blinde pige, Socorro, i et skur og endelig forsvinder deres tredje "hjem" og Socorro i jordskredet. Alle hændelserne er for så vidt tilfældige, men alligevel får mexicanerne gang på gang skylden og bliver uskyldigt gjort til sydebukke.

Fortælle teknik og virkemidler

For at understrege romanens hovedtema – kontrasten og kultursammenstødet mellem den amerikanske middelklasse og mexicanske indvandrere – benytter Boyle sig i romanen af en meget virkningsfuld personbunden 3. persons fortælle teknik, der for hvert kapitel eller afsnit skifter mellem romanens fire hovedpersoner, de to ægtepar Mossbacher og Rincón. Der gøres brug af indre

synsvinkel, hvorved man hurtigt identificerer personerne. "Delaney felt his guilt turn to anger, to outrage. God, how he hated that sort of thing – the litter alone was enough to set him off"¹⁰. Boyle giver os mulighed for at tage parti for en af parterne, idet disses tanker og handlinger skaber enten sympati eller antisympati for personen, der fortælles om. Fortælle tidspunktet er samtidigt – medsyn – og følger handlingen kronologisk, dog med enkelte personlige tilbageblik¹¹. Til tider er der tidsmæssige overlap, hvor den samme situation eller hændelse effektivt beskrives fra flere af personernes synsvinkel. På den måde er fremstillingsformen scenisk med detaljerede og til tider satiriske beskrivelser¹² og replikker, hvor man som læser ubesværet drages med og let kan se scenen for sig. Romanen er en turn-pager og ville i sin komposition sagtens kunne manifestere sig i en hollywoodfilm med sin ulmende opbygning over et endegyldigt point of no return, da Delaney i sit blinde had tyer til våben til et skæbnesvangert klimaks ved et sønderlemmende jordskred. Med hænder der symbolsk og faktuel griber ud efter hinanden, efterlades læseren med en total åben 'cliffhanger' slutning.

Personer

Der er fire hovedpersoner i romanen og den første, man møder, er Delaney Mossbacher. Som allerede påpeget bor Delaney med sin kone Kyra og hendes søn, Jordan, i kvarteret "Arroyo Blanco Estates". Delaney er fra østkysten, uddannet journalist og bliver i starten beskrevet som en liberal humanist¹³. Derudover bliver han beskrevet som naturelsker og han har valgt at bo i "Arroyo Blanco Estates", der ligger i umiddelbar forbindelse med vildmarken. Delaneys forhold til sin stedsøn, Jordan, er ikke særlig tæt, og han ved generelt ikke meget om børn. "He might have been big for his age, or maybe he was small – Delaney had nothing to compare him to"¹⁴. Dette viser tydeligt, den lille interesse Delaney har for Jordan. Desuden er Jordan 6 år gammel og bliver nærmest kun beskrevet alene i scener, hvor han spiller Nintendo. Selv på Thanksgiving underholder Jordan sig selv ved at se fjernsyn i stedet for at være sammen med Delaney og Kyra¹⁵. Jordans 'hobby' gør livet lettere for Delaney og Kyra, og de lægger slet ikke mærke til Jordans afhængighed af computerspil. Delaney hører til den pænere hvide middelklasse og er tilhænger af et velstående forbrugersamfund. Materialisme er en af Delaneys måder at opnå lykke på: " (...) when he did make a major purchase

¹⁰ Boyle, 1995. side 11.

¹¹ Boyle, 1995. side 166-174.

¹² Boyle, 1995. side 267.

¹³ Boyle, 1995. side 3.

¹⁴ Boyle, 1995. side 33.

¹⁵ Boyle, 1995. side 262.

he felt good about it, good about himself, the future of the country and the state of the world (...)”¹⁶. Dette kommer også til udtryk ved Delaneys fascination af dyre materielle goder som deres hus og dyre biler.

Efter trafikuheldet bliver Delaney beskrevet som arrogant og ligeglad med den person, han kørte ned, eftersom hans første tanke var, om der var sket noget med bilen, og om hans forsikringspræmie nu ville stige, først til sidst når hans tanker den påkørte¹⁷. Da han fortæller Kyra om uheldet, retfærdiggør han situationen, hvor han blot havde givet den påkørte 20 dollars ved at sige: ”I told you – he was Mexican”¹⁸. Dette viser, at efter hans mening var hans handling rimelig, eftersom det ’bare’ var en mexicaner. Til trods for dette gør hans grundlæggende liberal humanistiske synspunkt ham dog alligevel flov over situationen.

Delaney gennemgår en negativ personlig udvikling igennem romanen. I starten af romanen prøver han at holde et åbent og rummeligt syn på både dyr og mennesker. Dette ses blandt andet, da hans naboer ønsker at bygge først en port og herefter en mur rundt om nabolaget for at beskytte kvarteret mod indvandrere, hvilket han er i mod. ”Not that he was indifferent to the issue – the gate was an absurdity, intimidating and exclusionary, antidemocratic even, and he’d spoken against it privately (...)”¹⁹. I starten har han således ikke samme holdning til de mexicanske indvandrere, som de andre beboere i kvarteret har. Som romanen skrider frem ændres dette dog; efter bilulykken og det første ansigt til ansigt møde han har med en mexicaner, begynder hans synspunkter angående illegale indvandrere at ændre sig. Efter ildebranden mistænker han de illegale indvandrere for at have startet ilden: “Didn’t they know what was at stake here, didn’t they know they weren’t in Mexico anymore?”²⁰. Han opbygger et enormt had til mexicanerne og overvejer på ingen måde, at andre kunne være skyld i ildebranden: “(...) and he felt as much pure hatred as he’d ever felt in his life”²¹. Hans holdning til mexicanerne er nu så inderlig fjendtlig, at det fylder mere og mere af hans tanker og hverdag. Denne personlige udvikling kommer til fuldt udtryk i slutningen af romanen, da der bliver begået hærværk på kvarterets mur. Her nægter Delaney at tro på fotografisk bevismateriale, der viser, at en hvid teenager har vandaliseret muren. I stedet vælger han at tro, at det er den mexicaner, som han kørte ned, der har gjort det, selvom han ikke har noget bevis for dette, og mexicaneren gøres til syndebuk: ”That mexican was guilty, sure he was, guilty of so much more than this”²².

¹⁶ Boyle, 1995. side 149.

¹⁷ Boyle, 1995. side 4.

¹⁸ Boyle, 1995. side 15.

¹⁹ Boyle, 1995. side 41.

²⁰ Boyle, 1995. side 287.

²¹ Boyle, 1995. side 287.

²² Boyle, 1995. side 346.

Delaney har igennem hele romanen talrige indre konflikter, og han går fra at være "the open-minded liberal humanist" til at blive en konservativ racist som resten af sine naboer.

Delaneys kone er Kyra Mossbacher, hun er en travl og succesfuld ejendomsmægler, der er afhængig af sit arbejde: "(...) real estate is her life"²³. I stedet for at se en film med sin søn, foretrækker hun at arbejde²⁴. Hendes stabilitet ligger i at være meget organiseret, og hun har ingen tålmodighed med inkompetence. Derudover er hun meget interesseret i sundhed: "(...) Kyra sipped her coffee and washed down her twelve separate vitamin and mineral supplements with half a glass of fresh-squeezed orange juice"²⁵.

Kyra er som Delaney meget materialistisk anlagt og ser dyre materielle goder som et vigtigt statussymbol. Hendes bil er blandt andet en af de ting, hun holder meget af og som giver hende tryghed: "The car was her sanctuary, and with the phone switched off and the waves rolling from the front speakers to the rear back again, nothing could touch her"²⁶. Hvor mennesker normalt føler sig godt tilpas ved tilstedeværelsen af deres partner, familie eller venner, er alt Kyra behøver "the air-conditioned envelope of the car"²⁷, som giver hende "a cozy feeling, a feeling of being impervious to the elements, sealed and secure"²⁸. Hendes forhold til sin søn, Jordan, er ikke særligt godt, eftersom hun bruger for meget tid på at arbejde. Han er en byrde for hende, da hun altid skal køre ham et sted hen eller hente ham efter skole²⁹.

Hendes afsky for de illegale indvandrere er meget tydelig. Hun bryder sig ikke om dem, fordi de er dårlige for hendes forretning: "(...) something removed from people of whatever class and color but particularly from the hordes of immigrants pouring in from Mexico (...) "³⁰. Fordi hun ser flere og flere 'illegals', som hun kalder dem³¹, bliver hun overvældet af vrede og afsky, og hun reflekterer: "Somebody had to do something about these people – they were ubiquitous, prolific as rabbits, and they were death for business"³².

²³ Boyle, 1995. side 35.

²⁴ Boyle, 1995. side 193.

²⁵ Boyle, 1995. side 31.

²⁶ Boyle, 1995. side 73.

²⁷ Boyle, 1995. side 158.

²⁸ Boyle, 1995. side 335.

²⁹ Boyle, 1995. side 31.

³⁰ Boyle, 1995. side 107.

³¹ Boyle, 1995. side 311.

³² Boyle, 1995. side 158.

Den person, som Delaney kører ned, er mexicaneren Cándido Rincón. Cándido har brugt hele sit liv på at efterstræbe 'The American Dream' og er flygtet illegalt til USA sammen med sin kone América. Han har været gift en gang før med Américas storesøster, men ægteskabet sluttede, da han fangede hende i at være utro med en anden mand, og herefter faldt hele hans liv sammen. Cándido blev rasende, og han blev lidt efter lidt alkoholiker. Da han vendte tilbage til sin hjemby, mødte han América, og han lover hende et bedre liv i USA. I USA bliver Cándido set ned på, og han bliver meget dårligt behandlet og betragtes som "dirt"³³ og "diseased"³⁴.

Hvor biler bliver betragtet som et statussymbol for den pænere middelklasse, fremstår biler som en stor trussel for Cándido. Han er bange for, at nogle måske stopper op og rapporterer ham til immigrationsmyndighederne. Selvom Cándido bliver beskrevet som modsætningen til middelklassen, er han ikke altid fejlfri og i balance. Han bliver også beskrevet som stolt og urokkelig i sin tro på manden som den stærke familieforsørger. Cándido har haft alle former for fysisk anstrengende arbejde, og der er mange gange, hvor han ikke har modtaget de penge, der var aftalt. Han kan ikke arbejde efter trafikuheldet, og han føler sig krænket over, at América vil finde et arbejde, og han slår hende: "(...) and slapped her. Hard. Slapped her in the pale rocky dawn of the ravine till her head snapped back on her neck like one of those rubber balls attached to a paddle"³⁵.

Efter trafikuheldet er hele hans liv én stor ulykke og en dag i et kort øjeblik, overvejer han at begå selvmord: "Why not kill himself now and get it over with?"³⁶. Han føler sig tit magtesløs, men han genvinder sin energi ved at forbinde sig til sine værdier igen; hans vilje til at leve gør, at han altid kommer tilbage. Uden at vide det selv får han styrke af sit tætte bånd til naturen og sin evne til at udtrykke sine følelser. Hans følelser kommer særligt til udtryk, når han dagdrømmer. Han tror på, at de snart vil blive en del af forbrugersamfundet, og han drømmer om: "nothing fancy, no places like the gringos built – just four walls and a roof"³⁷ og "(...) their own apartment in a nice neighborhood with trees and sidewalks and a space for the car he was going to buy her"³⁸. De problemer, Cándido møder i sin hverdag, fører til hans ulovlige handlinger. Han bryder de amerikanske love ved at leve i vildmarken og stjæle. Det er dog svært at bebrejde Cándido for hans handlinger, fordi hans liv i fattigdom forårsager hans måde at tænke og reagere på.

³³ Boyle, 1995. side 17.

³⁴ Boyle, 1995. side 124.

³⁵ Boyle, 1995. side 80.

³⁶ Boyle, 1995. side 199.

³⁷ Boyle, 1995. side 29.

³⁸ Boyle, 1995. side 87.

Cándidos kone er América, og hun er kun 17 år. Hun flygter til USA med Cándido, efter hun har forelsket sig i hans løfter om et bedre liv i USA. Dog går der ikke lang tid før, hun må indse, at disse løfter har været tomme, og jo længere tid hun lever et nærmest umenneskeligt liv i USA, jo mere ønsker hun at vende hjem til Mexico. Américas arbejdsforhold er forfærdelige, og hendes arbejde forårsager smerte hos hende. "She worked hard. Worked like two women. And she never stopped, not even to stretch her aching back or massage her cramping fingers, not even for a minute"³⁹. Beslutsom om at ville tjene penge til et bedre liv, fortsætter América med at arbejde på trods af sine smerter.

I romanen beskrives også, hvordan América bliver voldtaget og herefter ender med at få en depression. "Her mind raced ahead and back again, and then she thought of the woods, of the canyon, of that shitpile of sticks, and she wanted to die"⁴⁰. Hun ender med ikke have nogen energi, og hendes håb om 'The American Dream' er ikke længere til stede. Men da hun finder ud af, at hun er gravid, ændres dette. Tanken om hendes baby opmuntrer hende: "(...) from that day on she began to recover"⁴¹. Hun elsker og beundrer sin baby og beskriver: "She had her baby, and every living cell and hair of it was a miracle (...)"⁴². I løbet af romanen er hendes graviditet og senere babyen i sig selv det, som holder hende i live, eftersom hun bliver nødt til at tage ansvar for en anden persons liv.

Miljø, symbolik og temaer

Ligesom Boyle benytter sig af gentagende skift i den indre synsvinkel hos romanens hovedpersoner, sætter Boyle også to vinkler op overfor hinanden: den kritiske synsvinkel på den amerikanske middelklassens overfladiske overforbrugssamfund overfor den udsatte, marginaliserede svage mexicanske part. For at understrege kontrasten, gør Boyle flittigt brug af symboler. For eksempel bor ægteparret Mossbacher i bebyggelsen "Arroyo Blanco Estates", der på engelsk betyder "white stream", som også symbolsk kan oversættes til 'mainstream'. Alle husene er ens og - som en ekstra krølle - bygget i spansk stil. For Cándido er miljøet i "Arroyo Blanco Estates" forbundet med materialistisk overforbrug og grådighed:

"He looked round him at the bustle in the lot of the Italian market, white faces, high heels, business suits, the greedy eyes and ravenous mouths. They lived in their glass palaces, with their gates and fences and security systems, they left half-eaten lobsters and beefsteaks on their plates when the rest of the world was starving, spent enough to feed and clothe a whole country on their exercise equipment, their swimming pools and tennis courts and jogging shoes, and all of them, even the poorest, had two cars. Where was the justice in that?"⁴³.

³⁹ Boyle, 1995. side 93-94.

⁴⁰ Boyle, 1995. side 234-235.

⁴¹ Boyle, 1995. side 273.

⁴² Boyle, 1995. side 323.

⁴³ Boyle, 1995. side 200.

Det miljø, Cándido og America omvendt lever i, er skiftende, usle og selvkonstruerede camps under åben himmel i vildmarken.

Et symbolsk ledemotiv i romanen er Boyles effektfulde og detaljerede brug af beskrivelser om mad. På den ene side beskrevet som et orgie af overforbrug hos amerikanerne: "(...) was a table laden with enough food for six Thanksgiving feasts, including a whole roast suckling pig with a mango in its mouth and fresh-steamed lobsters surrounded by multicolored platters of sashimi and sushi"⁴⁴. På den anden side den kontrastfyldte konstante hungertilstand, Cándido og América befinder sig i. Ligeså effektfuldt beskrives på den ene side amerikanernes behov for struktur, rutine og orden som en fundamental forudsætning for et "lykkeligt" liv, hvor på den anden side mexicanerne tilsyneladende er i stand til at overleve den ene livstruende katastrofe efter den anden. Følelsesmæssigt bliver amerikanerne beskrevet som overfladiske og afstumpede, hvor selv det at have sex er planlagt ned til den mindste detalje⁴⁵. Derimod bliver mexicanerne beskrevet som passionerede, lidenskabelige, med evnen til at dagdrømme og impulsivt lade sig føre med.

Selv da det viser sig, at Socorro, Cándidos og Américas pige, er født blind, kan dette handicap alligevel billedligt set fortolkes positivt: Ved ikke fysisk at kunne se, vil Socorro ikke umiddelbart være i stand til at fordømme folk på deres hudfarve og etniske baggrund. Fordomme kan måske overvindes. Derudover bliver pigen kaldt 'Socorro', som betyder 'Hjælp!'.

Et andet tydeligt symbol er prærieulven. Delaney projicerer sine følelser for illegale indvandrere over på prærieulven. Mange af Delaneys betragtninger indikerer paralleller mellem de to. Således kan ordet 'coyote' ofte blive udskiftet med 'mexicans' eller 'Cándido' i et uddrag af Delaneys klumme i avisen, han skriver for: "Suffice it to say that lately the coyote has been much on my mind"⁴⁶. Derudover overføres prærieulvens indtrængen i Delaneys have til vreden over mexicanere og deres stadig hyppigere tilstedeværelse og udbredelse i hans nabolag. Boyle bruger prærieulven som en slags kulturhero - en trickster figur - som driller og narrer folk, og det er ligefor at se symbolikken ved ulvens evne til at forcere både hegn og låger med de illegale mexicaneres evne til at krydse grænsen. Heraf også romanens titel "The Tortilla Curtain", der refererer til det navn, grænsen mellem USA og Mexico har fået i folkemunde.

⁴⁴ Boyle, 1995. side 262.

⁴⁵ Boyle, 1995. side 65.

⁴⁶ Boyle, 1995. side 210.

Endnu et symbolsk ledemotiv er Boyles brug af 'muren' som begreb i såvel figurativ som faktisk henseende. Figurativt er der en 'mur' mellem amerikanerne og mexicanerne; de lever adskilte liv og har kun kommunikation med hinanden i forbindelse med, at amerikanerne skal bruge mexicanerne som billig arbejdskraft. Beboerne i "Arroyo Blanco Estates" gør den figurative mur fysisk i og med, at de rent faktisk bygger en mur og således holder resten af verdenen udenfor. I begge tilfælde bruges mur-temaet med to formål: at holde noget ude og at holde noget inde. Dette går op for Delaney, da han overhører en udpræget racistisk og nederdrægtig samtale mellem to hvide unge beboere i "Arroyo Blanco Estates": "That's what he'd tried to tell Kyra over this wall business – it might keep *them* out, but look what it keeps in"⁴⁷. Han ønsker ikke, at Jordan skal vokse op og blive lige sådan, men har svært ved at se, at det ikke sker. På et andet og aktuelt plan er det nærliggende at drage en parallel til den mur, der ønskes opbygget langs den amerikansk-mexicanske grænse.

Slutningen er fra Boyles side bevidst efterladt åben. På et abstrakt plan er episoden, hvor Cándido redder Delaney i jordskredet, og hænderne, der griber fat i hinanden en form for forbrødring. Det faktum, at tre af hovedpersonerne overlever sammen, men, at Sorcorro dør, er en form for genfødsel af hovedpersonernes relation. Men hvor vidt der er tale om en lykkelig slutning, er helt op til læseren selv at fortolke.

Fortolkning og budskab

Det er næppe tilfældigt, at romanen udkom i 1995, hvor illegal immigration var et omdiskuteret emne, eftersom der var valg i Californien i 1994 om, hvorvidt illegale indvandrere måtte benytte sig af forskellige offentlige ressourcer som sundhedspleje og offentlig uddannelse. Den åbne slutning på - og fortolkning af romanen er et bevidst valgt fra Boyles side. På baggrund af tydelige, stereotype identitetsmarkører præsenterer han effektivt kontrasterne i livsvilkårene hos de to befolkningsgrupper og samfundets magtbalance. Og det er nærliggende, at den dårlige behandling og grove udnyttelse som de illegale, marginaliserede mexicanere udsættes for, skal foranledige læseren til at sympatisere sig med disse og tage deres parti. Alligevel lader Boyle det være helt op til læseren selv at tage stilling til problemet om illegal indvandring, og fortolkningen kan gå begge veje. Set i det lys og givet det faktum, at Boyle hverken på tidspunktet for romanens udgivelse eller siden har taget del i debatten om illegale indvandrere og deres skæbne, er det nærliggende at antage, at hans budskab med bogen netop har været at skabe refleksion og fordybelse over et kontroversielt samfundsmæssigt problem.

⁴⁷ Boyle, 1995. side 224.

”Senderos Fronterizos”

”Senderos Fronterizos” blev udgivet i 2001 og er en del af Francisco Jiménez’ selvbiografiske trilogi. I uddraget af ”Senderos Fronterizos” gengiver Jiménez sin egen og sin families historie om, hvordan de i slutningen af 40’erne valgte at indvandre illegalt til USA og konsekvenserne heraf. I dag er Jiménez en anerkendt forfatter og professor i latinamerikansk litteratur.

Uddraget begynder med, at Jiménez’ forældre beslutter sig for at forlade deres lille landsby, El Rancho Blanco, sammen med 4-årige Jiménez og hans storebror Roberto for at udvandre til USA i håbet om at komme væk fra den fattigdom, der hidtil har kendetegnet deres liv. Familien lever et nomadeliv i USA, hvor de flytter rundt efter, hvor de kan finde høstarbejde. Det lykkes familien at få Jiménez og Roberto i skole. Til stor irritation for Jiménez afbrydes skolen konstant af familiens sæsonarbejde. Det hårde høstarbejde gør faren uarbejdsdygtig, men det lykkes Roberto at få et fast arbejde som pedel på en skole, hvilket gør Jiménez glad, fordi familien ikke længere skal flytte fra sted til sted. Bedst som livet ser rimeligt ud for den illegale familie, bliver de en dag opdaget af immigrationsmyndighederne, og funktionæren fryder sig over, at det tilsyneladende er en anden illegal mexicaner, der har angivet familien til myndighederne. Immigrationsmyndighederne samler hele den ulykkelige familie, som i løbet af de ti år, der er gået, er blevet udvidet med fire små søskende, som alle er født i USA og derfor har amerikanske fødselscertifikater. Familien må rejse tilbage til Mexico for officielt at søge om opholdstilladelse. Faren får tilsendt de øvrige familiemedlemmers fødselscertifikater fra hjemstavnen, og herefter gennemgår familien en ydmygende helbredsundersøgelse, som de heldigvis består. Efter en pinefuld venten får familien endelig det glædelige budskab, at de har opnået opholdstilladelse i USA.

Fortælle teknik

Da ”Senderos Fronterizos” er en selvbiografi, er der tale om en eksplicit jeg-fortæller, Francisco Jiménez, der beretter om sine medrivende oplevelser i forbindelse med hans families indvandring til USA. Den indre synsvinkel på både egne følelser og betragtninger af det omkringliggende samfund, giver os lynhurtig identifikation og sympati med den stakkels lille mexicanske familie, der lever en rodløs nomadetilværelse i det forjættede land. Biografien er skrevet i datid som en kronologisk opbygget, panoramisk beretning over relativ lang tid – ca. 10 år, men er dog til tider meget detaljerig især i beskrivelsen af den trøstesløshed, Jiménez oplever, da han og familien kortvarigt er tilbage på mexicanske side af grænsen. For yderligere at give beretningen kant, gør Jiménez brug af enkelte,

men vigtige ”punchline-agtige” replikker som for eksempel ”Pero les tomó diez años”⁴⁸. Replikken er betydningsfuld i det den tørt konstaterer, at familien i det mindste har haft 10 gode år i USA.

Personer

I uddraget skildrer Jiménez sit liv, fra han var fire til fjorten år gammel. Jiménez er en typisk mexicansk dreng, som hjælper sine forældre ved at arbejde, så familien kan overleve. Turen og mødet med grænsen til USA bliver startskuddet på hans konstante angst og evige frygt for at blive opdaget af de legendariske grønklædte funktionærer fra immigrationsmyndighederne ”la Migra”. ”(...) yo viví con el miedo de ser agarrado por la Patrulla Fronteriza”⁴⁹. På trods af familiens hårde levevilkår kan Jiménez godt lide at være i USA, fordi han kan gå i skole, hvilket han ikke kunne i Mexico. Han falder hurtigt til i skolen og finder trøst ved at lære noget. ”Había trabajado duro para memorizarlo y me sentía con mucha confianza”⁵⁰. Han opbygger selvtillid ved at lære noget, og skolen betyder meget for ham. Da familien bliver opdaget af immigrationsmyndighederne, er ydmygelsen total for Francisco, da han bliver hentet ud af klassen foran alle sine skolekammerater og ombord i myndighedernes bil: ”yo me deslicé hacia abajo en el asiento y mantuve mi cabeza agachada”⁵¹. Han sænker sig ned i bilen og er flov og ked af det. Under køreturen beskrives de nu så kære kendte steder i byen, som Jiménez frygter at have set for sidste gang. Jiménez er blevet rigtig glad for at leve i USA, og han kommer til at savne sine venner: ”Yo me preguntaba si mis amigos en El Camino Junior High School me echarían tanto de menos como yo los echaría de menos a ellos”⁵². Nyheden om at familien kan få opholdstilladelse i USA, gør Jiménez ovenud lykkelig.

Hans storebror Roberto er familiens ældste søn, og han bliver meget betydningsfuld for familien, da faren bliver uarbejdsdygtig på grund af det hårde arbejde. Roberto får et fast arbejde som pedel på en skole i Rancho Bonetti, hvilket betyder, at familien kan overleve. Roberto træder til, da der er mest brug for det og forsøger familien. Roberto kan ligesom Jiménez også godt lide at gå i skole, han er i gang med sit andet år på Santa María High School og generelt set, er han meget glad for at bo i USA.

⁴⁸ Ringgard og Kledal, 2012. side 38.

⁴⁹ Ringgard og Kledal, 2012. side 37.

⁵⁰ Ringgard og Kledal, 2012. side 37.

⁵¹ Ringgard og Kledal, 2012. side 38.

⁵² Ringgard og Kledal, 2012. side 39.

Miljø

I uddraget beskrives miljøet i Mexico som præget af fattigdom og håbløshed. I de få dage, Jiménez og familien opholder sig i Nogales, oplever familien igen hvor sørgeligt og hvor meget nød, der præger den mexicanske side af grænsen. "Nos encontramos con niños descalzos, vestidos de harapos, que escarbaban en los botes de basura"⁵³. Børnene er barfodede, de går ikke i skole, og de leder efter mad i skraldespande. Dette får Jiménez til at huske på sit eget liv i Mexico, som var præget af fattigdom, hvor familien også var nødt til at lede efter mad i skraldespandene. Heraf kan man fastslå, at familiens levevilkår i USA trods alt er bedre end i Mexico. I USA bor familien i forskellige efterladte militære barakker, men i dette miljø kan børnene gå i skole, og de har råd til mad. Deres liv er næppe luksuriøst, men det er blevet forbedret, siden de flyttede fra Mexico. Da de skal fejre deres opholdstilladelse, arrangerer moren et noget så fint festmåltid som "enchiladas, arroz y frijoles"⁵⁴. Majspandekager, ris og bønner er det, de nu har råd til. I gennem hele uddraget kommer den klassiske mexicanske kultur til udtryk, i og med familien er så tæt knyttet og har et meget stærkt fællesskab. De hjælper alle til, hvor de kan, og selv de små lærer fra barnsben af, at familien er det vigtigste i livet. Moren er samlingspunktet og spiller en vigtig rolle i familien.

Fortolkning og budskab

Jiménez påviser i uddraget, hvor dårlige levevilkårene var i 1950'erne i Mexico og forklarer på den måde, hvorfor så mange mexicanere ønskede at begive sig ud på den farefulde rejse over grænsen til USA. Perspektiverer man uddraget til "The Tortilla Curtain", forekommer det tydeligt, at vilkårene for de mexicanske indvandrere ikke har ændret sig væsentligt fra 50'erne op til nyere tid. De illegale indvandreres forhold er ikke blevet bedre i "The Tortilla Curtain"; hvis de er blevet noget, er de nærmere blevet værre. På trods af de dårlige vilkår ønsker Jiménez at vise, at man alligevel godt kan bryde den sociale arv. Jiménez forklarer, hvordan han gjorde dette ved at gå i skole og ikke nok med det også nød det og fandt tryghed i det. Han fortæller i uddraget om en episode, hvor han som fjortenårig lærte den amerikanske uafhængighedserklæring udenad. Først og fremmest har Jiménez valgt at inddrage den amerikanske uafhængighedserklæring, der er et stort nationalsymbol for USA og ikke kan blive mere ærkeamerikansk. Dertil kommer, at Jiménez er villig til at assimilere sig, og han går ihærdigt i gang med at lære uafhængighedserklæringen. Budskabet og det som Jiménez tilstræber med uddraget er at påvise, at man med flid og hårdt arbejde godt kan bryde den sociale arv.

⁵³ Ringgard og Kledal, 2012. side 41.

⁵⁴ Ringgard og Kledal, 2012. side 42.

3. Udfordringer og muligheder ved mexicansk indvandring

I det følgende vil jeg på baggrund af de ovenstående analyser, et spansk interview med Francisco Jiménez og diverse amerikanske artikler diskutere udfordringerne og mulighederne ved mexicansk indvandring til USA.

Assimilation via uddannelse

Der er både samfundsmæssige og personlige udfordringer ved den mexicanske indvandring til USA. En af de væsentligste udfordringer kommer til udtryk i et interview med Francisco Jiménez. I dette interview understreger Jiménez vigtigheden af, at man som mexicansk indvandrer assimilerer sig til den amerikanske kultur. Dette mener han, skal gøres gennem at lære sproget og tage en uddannelse. Han beskriver, at man kan miste materielle goder, men viden og uddannelse er noget, man altid har, og som ingen kan tage fra en. I følge Jiménez giver uddannelse mulighed for, at man som indvandrer kan opnå det liv, man ønsker sig og giver en mulighed for at nyde alt det, livet har at tilbyde⁵⁵. Man kan diskutere, om det nu også er så enkelt for immigranterne 'bare' at uddanne sig og heraf blive en integreret del af det amerikanske samfund, som Jiménez giver udtryk for. På den ene side er det ekstremt dyrt at få en uddannelse i USA, og det er noget, som selv mange amerikanere ikke har råd til. Derudover er det også lettere for velhavende personer eller personer med en i forvejen god uddannelse at få lov at komme ind i USA, end det er, for personer der ikke har disse forudsætninger. Mexicanerne har altså meget svært ved at få lov at komme legalt ind i landet og derudover også få mulighed for at få en uddannelse. På den anden side finder diskrimination overfor indvandrere sted, uanset om de har en uddannelse eller ej, og lige meget hvor intelligente de er, bliver de aldrig en ægte del af det amerikanske samfund. "Creo que es porque la discriminación es algo institucional en este país y no importa lo inteligente que sea un asiático, un negro, un latino"⁵⁶. Det store problem er, at diskriminationen i USA er så indgroet, at det i sig selv får mange mexicanere til at droppe deres drøm om uddannelse. De har svært ved at se, hvordan det økonomisk skal kunne lade sig gøre, og de mister troen på, at uddannelse skal være med til at mindske den diskrimination, som de oplever i deres hverdag.

⁵⁵ Ringgard og Kledal, 2012 side 32.

⁵⁶ Ringgard og Kledal, 2012 side 33.

Materialisme kontra fattigdom

En anden meget relevant samfundsmæssig udfordring kommer særligt til udtryk i "The Tortilla Curtain". Her beskrives den amerikanske materialisme overfor den mexicanske fattigdom. De to ægtepar i romanen er fremstillet som diametrale modsætninger, og deres levevilkår er særdeles forskellige. Den amerikanske middelklassefamilie, Mossbacher, lever et luksuriøst liv, hvorimod den mexicanske familie, Rincón, ingenting har. Sammenstødet mellem de to familier giver et tydeligt indblik i, hvor svært det kan være at leve i et land, hvor der er så stor materiel polarisering. Det er en stor udfordring, at USA ikke fungerer som et samlet land, men i stedet er splittet af forskellige kulturer. Dette medfører store konflikter mellem samfundets forskellige etniske grupper, hvilket er med til at øge racismen. Man kan diskutere, hvorvidt de forskellige etniske grupper i stedet for at diskriminere og bekæmpe hinanden kunne udnytte mangfoldigheden, så der på den måde opnåedes både samfundsmæssig såvel som personlig synergieffekt. Det kræver, at de forskellige etniske grupper lærer at acceptere hinanden og tænker på, hvad der er bedst for samfundet. Det er selvfølgelig lettere sagt end gjort, men som individ bør man overveje, hvilke holdninger og synspunkter man absolut finder det nødvendigt at udtrykke. Det kræver mere tid og energi at være optaget af, hvor forfærdelige andre er, end det gør at kun at tænke på sig selv. Havde beboerne i "Arroyo Blanco Estates" ikke været så optaget af de mexicanske indvandrere, var problemerne måske aldrig opstået. Spørgsmålet er, om amerikanerne nogensinde kan se ud over deres egen næsetip, og om mexicanerne kan finde sig til rette i en blanding af deres egen kultur og den amerikanske.

Parallelsamfund

De samfundsmæssige problemer angående indvandrere og kriminalitet er meget diskuteret i USA. Det er en stor udfordring, at millioner af hvide amerikanere antager, at der er en klar sammenhæng mellem indvandrerne og kriminaliteten. Som det fremkommer af redegørelsen ovenfor, er antallet af indvandrere i USA er steget siden 1980, og samtidig med dette er kriminaliteten faldet. Disse fejlagtige antagelser fører til parallelsamfund i USA; indvandrerne samler sig i ghettosamfund, hvor de føler sig tilpas sammen med andre med samme etniske baggrund som dem selv. Disse kvarterer skaber en frygt hos den hvide amerikanske befolkningsgruppe, som herefter ender med at se ned på og undgå de kvarterer, de tror er fyldt med kriminalitet. Dette medfører et "os" og "dem" samfund, hvor alle ikke bliver betragtet som ligeværdige. Den hvide amerikanske befolkningsgruppe skærer alle indvandrerne over én kam, og danner sig et stereotypet og utroværdigt billede af indvandrerne. Derudover kommer det negative stereotype billede af indvandrerne endnu mere til syne, når præsident

Donald Trump udtrykker sig således: "Every day, sanctuary cities release illegal immigrants, drug dealers, traffickers, gang members back into our communities. "They're safe havens for just some terrible people"⁵⁷. Dette får mennesker, som måske ikke havde et negativt syn på indvandrere til at få et negativt syn, og får andre til at danne sig et endnu mere fjendtligt syn. Det kan gå så vidt som i "The Tortilla Curtain", hvor hovedpersonen Delaney nægter at tro at andre end indvanderne kan være skyld i kriminaliteten.

Overfor dette stereotype syn på indvanderne står meningsdannere som Alfredo Corchado, en mexicansk-amerikansk journalist og forfatter. Han mener, at indvanderne har været med til at forme USA og står fuldstændig på lige fod med amerikanerne. I stedet for at mexicanerne ender med at blive gjort til syndebuk for mange kriminelle handlinger af amerikanerne, bør amerikanerne socialisere sig med indvanderne, acceptere og anerkende deres rolle i samfundet. "We have become the piñata of this administration (of President Donald Trump), a relentless hit and hit; we are the enemy, the scapegoat of all problems, and as a journalist I feel that this is a crucial moment to tell stories that humanize us and present a different picture,"⁵⁸ udtrykker Corchado.

'Muren'

At lade en mur opføre har i historisk henseende gentagne gange været magthaveres løsning på et samfundsmæssigt problem; muren skal tjene det formål, at noget eller nogen lukkes ude. En mur vil altid være en provokation, der - set udefra - signaliserer, at der bag den findes noget af værdi, noget ønskværdigt og dermed noget, der efterstræbes. Præsident Donald Trumps stålsatte ønske om at bygge en mur langs grænsen til Mexico ser han som en mulighed for at mindske den illegale indvandring og tilmed bekæmpe kriminaliteten i USA. På samme vis som beboerne i "Arroyo Blanco Estates" mener, at en mur rundt om bebyggelsen vil forhindre prærieulvene/ mexicanerne i at true overflodstilværelsen indenfor murene. En mur er såvel en fysisk som en figurativ ting – en ting, der i sin massive form holder noget ude og giver garanti for orden og disciplin, men som også fungerer i folks bevidsthed som en mental følelse – "a state of mind"⁵⁹ af tryghed, ro, måske tilmed lykke. Men udfordringen er, at en mur også holder noget inde. Indsnævretthed, racisme og manglende evne til at se muligheder skaber en apati og blokerer i mere end en forstand for ens udsigt og lukker af for

⁵⁷ Internetside: Flagg, 2018.

⁵⁸ Internetside: Tallet, 2018.

⁵⁹ Internetside: Bradatan, 2011.

udefrakommende inspiration og mangfoldighed. "It might keep *them* out, but look what it keeps in"⁶⁰ er en vigtig betragtning, som hovedpersonen Delaney gør sig i "The Tortilla Curtain".

⁶⁰ Boyle, 1995, side 224

Konklusion

Latinamerikansk indvandring til USA er et meget omfattende diskussionsemne i USA, eftersom 17.8% af hele landets befolkning i 2017 var indvandrere fra spansktalende lande, og det er et emne, som mange mennesker har en stærk holdning til. Den mexicanske kultur er præget af fællesskab, familie og sammenhold, hvorimod den amerikanske kultur er præget af individualisme, patriotisme og materialisme. Sammenstødet mellem de to kulturer anskueliggøres gennem ”The Tortilla Curtain” af T. Coraghessan Boyle og et uddrag af Francisco Jiménez’ selvbiografi ”Senderos Fronterizos”. I uddraget illustreres Jiménez’ egne oplevelser med kultursammenstødet, og i ”The Tortilla Curtain” bliver den amerikanske materialisme med tydelige markører sat op overfor de mexicanske indvandreres fattigdom.

Ved analyse og fortolkning af de ovennævnte litteraturer fastslås, hvor meget kultursammenstødet fylder i det amerikanske samfund. Det er vanskeligt for amerikanerne at vende sig til og acceptere at leve med de mexicanske indvandrere. Derudover beskrives hvor svært overkommeligt, det er for de mexicanske indvandrere at få opfyldt deres store drømme om succes, og hvor dårlige deres levevilkår er. Via en dybtgående indsigt i de to kulturer er budskabet i ”The Tortilla Curtain” at provokere læseren til selvstændigt at tage stilling til problemerne. I uddraget af ”Senderos Fronterizos” er budskabet nærmere, at man som indvandrer selv kan gøre noget for at blive en del af samfundet ved at lære sproget og uddanne sig.

Det kan konkluderes, at mexicansk indvandring til USA medfører udfordringer og muligheder for samfundet. Det må dog også konkluderes, at udfordringerne langt overskygger mulighederne. Det er ikke let for de mexicanske indvandrere at få en uddannelse og på den måde blive en del af det amerikanske samfund. Derudover skaber de forskellige kulturer store konflikter mellem samfundets etniske grupper, der opstår parallelsamfund og ofte fejlagtige stereotype billeder af hinanden. Udfordringerne provokeres yderligere af, at landets præsident, Donald Trump, ønsker at opføre en mur, for at være sikker på at holde den ene part ude.

Mulighederne for at løse problemerne i forbindelse med kultursammenstødet mellem indvandrere og amerikanere, rammer ned i selve kernen af det amerikanske syn på sig selv som et land: ”Give me your tired, your poor, your restless masses yearning to be free”, er den legendariske inskription på Frihedsgudinden. En åben, fortrøstningsfuld invitation, der manifesterer, at her er der rummelighed og plads til alle, der ønsker at være fri og søge lykken ”in the land of opportunity”. De velkendte, stærke ord har dog fået ridser i lakken og værdisættet, der kendetegnede USA og gjorde landet til en

dragende magnet og verdensspiller i den frie verden er blegnet, og der er ikke længere plads til etnisk mangfoldighed. Den nationalpatriotiske protektionisme har holdt sit indtog, og især naboerne mod syd er ikke længere velkomne. Den amerikanske drøm ligner på den baggrund mere og mere et mexicansk mareridt.

Litteraturliste

Primær litteratur:

- Boyle, T. Coraghessan: *The tortilla Curtain*. Bloomsbury, 1995.
- Ringgaard, Ulla og Aase Kledal: *Retratos latinos en California*. Gyldendal, 2012.

Sekundær litteratur:

Bøger:

- Kledal, Aase og Berenice Lara Laursen: *Somos Latinos in the U.S.* Systime, 2007-2008.
- Fernández-Armesto: *Our America: A Hispanic History of the United States*. W.W. Norton & Company, 2014.
- Nye, E. David: *Contemporary American Society*. 4. udgave. Akademisk Forlag, 2001.
- Portes, Alejandro og Rubén G. Rumbaut: *Immigrant America: A Portrait*. 3. udgave. University of California Press, 2006.

Internetsider:

- Bradatan, Costatan: *Scaling the 'Wall in the Head'*. The New York Times, 27.11.2011. Besøgt d. 13.12.2018.
<https://opinionator.blogs.nytimes.com/2011/11/27/scaling-the-wall-in-the-head/>
- Flagg, Anna: *The Myth of the Criminal Immigrant*. The New York Times, 30.03.2018. Besøgt d. 13.12.2018.
<https://www.nytimes.com/interactive/2018/03/30/upshot/crime-immigration-myth.html>
- Flores, Antonio: *How the U.S. Hispanic population is changing*. Pew Research Center, 18.09.2017. Besøgt d. 09.12.2018.
<http://www.pewresearch.org/fact-tank/2017/09/18/how-the-u-s-hispanic-population-is-changing/#>
- Folke, Hans: *Mexico*. Den Store Danske, Gyldendal, u.å. Besøgt d. 08.12.2018.
[http://denstoredanske.dk/Geografi_og_historie/Syd-og_Mellemamerika/Mexico/Mexico_\(Landeartikel\)](http://denstoredanske.dk/Geografi_og_historie/Syd-og_Mellemamerika/Mexico/Mexico_(Landeartikel))
- Lohmann, Jens: *Mexico – sociale forhold*. Den Store Danske, Gyldendal, u.å. Besøgt d. 08.12.2018.
[http://denstoredanske.dk/Samfund%2c_jura_og_politik/Samfund/Sociale_forhold_i_verden/Mexico_\(Sociale_forhold\)](http://denstoredanske.dk/Samfund%2c_jura_og_politik/Samfund/Sociale_forhold_i_verden/Mexico_(Sociale_forhold))
- Long, Heather: *U.S. inequality keeps getting uglier*. CNN, 22.12.2016. Besøgt d. 09.12.2018.
<https://money.cnn.com/2016/12/22/news/economy/us-inequality-worse/index.html>
- *Race and Ethnicity in the United States*. Statistical Atlas, u.å. Besøgt d. 09.12.2018.
<https://statisticalatlas.com/United-States/Race-and-Ethnicity>
- Tallet, P. Olivia: *Latino leaders meet in Houston to dispel negative Hispanic stereotypes*. Chron, 22.09.2018. Besøgt d. 13.12.2018.
<https://m.chron.com/news/houston-texas/houston/article/Latino-leaders-meet-in-Houston-to-dispel-negative-13248905.php#photo-16208801>
- *United States population 2018*. World Population Review, u.å. Besøgt d. 09.12.2018.
<http://worldpopulationreview.com/countries/united-states-population/>

PDF:

- Hernández-Nieto, Rosana og Marcus C. Gutiérrez: *Hispanic map of the United States 2017*. Informes del Observatorio, 2017. Besøgt d. 10.12.2018.
http://cervantesobservatorio.fas.harvard.edu/sites/default/files/hispanic_map_2017en.pdf

Billeder:

- Statue of liberty:
<https://nypost.com/2016/07/02/is-lady-liberty-actually-a-dude/>
- Donald Trump wall:
<http://joke-battles.wikia.com/wiki/File:Donald-trump-wall.jpg>
- We are not criminals:
<https://www.flickr.com/photos/michaelrighi/480758007>
- Mexican-American flag:
https://en.wikipedia.org/wiki/File:Mexican_American_Flag.PNG